
U ČAST VRBOVEČKOGA K(R)AJA

Portret pjesnikinje Katarine Zadrija

Božica Jelušić, Đurđevac

U skupini zavičajnih pjesnika, poglavito okupljenih oko Hrvatskog sabora kulture (HSK) kao “žarišne točke” amaterizma u Hrvatskoj, u posljednjem se desetljeću istaklo desetak imena, od kojih su neka relativno brzo i lako prekoračila hobističku i amatersku razinu, te su svojom aktivom ušli i nominalno među “cehovski” priznate književnike. To su, primjerice, MIRNA WEBER, SLAVICA SARKOTIĆ i ZLATKO KRALJIĆ. U grupi aspiranata i frekventno prisutnih imena još izdvajamo: NATALIJU BAJER, ŠTEFANIJU LUDVIG, KATARINU ZADRIJA, ALEKSANDRA HORVATA, ZDENKU ČAVIĆ, IVANA PICERA i IVANKU VRBANIĆ. Neki od njih imaju i po nekoliko književnih naslova, a zajednička im je karakteristika da podjednako pišu na književnom standardu kao i na kajkavskom, koristeći pri tom svoje lokalne idiome.

To je i razlog što smo za ovaj književni portret odabrali Katarinu Zadrija, koja koristi svoj vrbovečki, lokalni kajkavski jezik, s mnogo sačuvanih fraza i idioma, te leksikom koji pomalo iščezava iz rječnika mlađih generacija, miješajući se sa svojevrsnom “suburbanom” varijantom zagrebačkih, “purgerskih” obrazaca. Prošle godine naša se autorica oglasila zbirkom POVELE ROUŽE (izdavač HSK, Zagreb 2018.) u kojoj je na šezdesetak primjera, pjesničkih uradaka, pokazala raspon i mogućnosti svog zavičajnog blaga. Naime, ona zaista posjeduje izražen osjećaj i naklonost za očuvanje tradicije, poglavito u jeziku i kolektivnim uspomnama, a potom i u različitoj etno građi, za čije se očuvanje nesebično zalaze. Često ističe kako taj vrbovečki kraj, zaklonjen u zagrebačkom „prstenu“, nije našao svoje spisatelje i promotore u književnom smislu, što je doista šteta, jer se radi o pravoj rudokopnoj žili kajkavske zalihe. Da je svega toga svjesna, svjedoče i stihovi u kojima je “domaća rječ” vrhunska vrijednost koju “saki kajkavec na srcu ima”, dok prezir i špot idu na adresu domaćih „tati i potepuha“, kakvi

su mu *“traga zamesti šteli”*.

Stoga je sama prionula poslu, rabeći uobičajene predloške: zavičajni krajolik, seoske običaje, obiteljski život, ljubavnu čežnjivost i erotizam, te prijenos vrijednosti na nove generacije, uz mikrologiju malih mjesta, s njihovim “uvrnutim” i raznobojnim karakterima, ne uvijek ugodnim za osjetljivo biće, koje u svijet ulazi na peruškama iluzija o humanizmu i sveopćoj ljubavi. Kao što je to u kajkavaca uobičajeno, javlja se i naglašena “puntarska” crta, nemirenje s nepravdama i društvenom patologijom, te ponos na vlastito podrijetlo i korijenje: *“To korenje moje je gliboke, / Spuknoti ga ne dam nikom”*.

Čini se da ta prva zbirka (čemu smo osobno svjedočili) svoj uspjeh kod publike duguje i muzikalnosti i poletnosti Zadrijinih stihova, korištenju poslovice i izreka, a nadasve kerempuhovskom duhu, posprdnom pučkom humoru, kojim šiba ulizice i pomeknjence, betežljivu, “zakuzmanu” pakost zločestih svekrva, nazlobnih susjeda i licemjerne svojte, kao i “novokomponiranih” bogataša i moćnika, koji su izgubili sjećanja na vlastite početke. Pjesnikinja pledira na povratak etičnosti, na kršćansku utjehu i nastojanja oko pojave “boljega čovjeka”, koji je svjestan svoje zemaljske mjere i granica.

U Katarininim pjesmama, skladno organiziranim i okrunjenim smislenim poantama, često se osjeti nostalgija za minulim vremenima. Seoska škola, most, livade, puteljci, poštar koji dolazi izdaleka, kola, zvuci proščenja i svadbi, glasovi stoke, mačkovo motanje po dvorištu i okućnici, dječje stope otisnute u prašini, čine tu fresku, punu živopisnih detalja, protegnutu između “negda i sada”, gdje pjesnikinjin duh najšešće boravi. Ne zanoseći se tuđom slavom i sjajem, jer: *“Ni dobre preveč douge vu bleščinu gledeti, Moči bi oslepeti”*, Zadrija je našla svoj modus i put, te ispjevala dojmrljive pjesme u čast svoga vrbovečkoga k(r)aja. I ovaj ciklus, nastao nastavlajući se na objavljenu zbirku, to jasno pokazuje i ohrabruje, podjednako autoricu i njene čitatelje.